հրատարակել յոյնչանուր տեղեկութիւն և ի խրախոյս ուսումնասէր համազգեաց և որդեակք Հայոց, որոնք հետևելով բարի օրինակին Պարոն Կրանիլշչիկեանցի, փութան իւրեանց անջինջ սէրը դէպ իրենց զաւակունքը կամ մերձաւորքը՝ այս եղանակաւ ցուցանել, որով և կարող են անմահ պահել նոցա յիշատակը իւրաքանչիւր անձի մտաց ու սրտի մէջ դարուց ի դարս.

Հոգաբարձուք

Յովսէփ Աւագ քահանայ Բունիաթեանց.
Յ. Սարգսեանց
Սիմէօն Պօղովեանց
Գրիգոր Սողոմոնեանց
Սարգիս Բուրջալեանց

Թ. 17.
18 Փետրվարի 1874 ամի
յԱստրախան.

Այս գրութիւնը մեծաւ ուրախութեամբ հրատարակելէ զկնի՝ Խմբագրութիւնս սիրելի պարտք կզգայ գովելով Պ. Յակովբ Կրանիլշչիկեանցի բարի և ազգօգուտ առաքինութիւնը և նպատակը ի յիշատակ հանգուցեալ սիրելի որդւոյն իւրոյ Յովհաննու՝ հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնել նմին, միանգամայն կըղձայ՝ որ այլոց բարի օրինակ լինի:

— Ապրի՛ն Աստրախանցիք:

Ի ՇԱՄԱԽԻՈՅ.

Խմբագրութեան Արարատ ամսագրոյ.

Շամախւոյ օրիորդական վարժարանի Հոգաբարձուքս ուղարկելով խմբագրութեանդ 1873 թուականում յիշեալ վարժարանի համար եղած մուտքի և ծախսի հաշուեցուցակը, ընկերութեանս Անդամոց, Խնամակալուհեաց, ուսուցչաց, ուսանողուհեաց, նուիրատուաց և ուսանելի առարկայից ցուցակի հետ միասին, խնդրում ենք Արարատ ամսագրոյդ միջոցաւ հրատարակել ի գիտութիւն Ազգայնոց, այս առիթով մատուցանելով մեր ի սրտէ գոհունակութիւնը թէ խնամակալուհեաց և թէ պատուելի նուիրատուաց.

Հոգաբարձուք

Պօղոս Ներսէսեանց
Ջաւատ Տէր Ստեփաննեանց
Յովհաննէս Խալաբեանց

25 մարտի 1874 ամի
Շամախի.

1873 Թուականի Յունվարի 1 ին վարժարանի մայր գումար մնացել է	746	23

Մուտք

Քսան և ինն անդամների տարեկան տուրք, իւրաքանչիւրը 10 րուբլի 1).	310	
Քսան և չորս խնամակալուհեաց տարեկան տուրք, իւրաքանչիւրը 5 րուբլի 2).	140	
Զանազան անձերից ստացած նուիրագրամք.	29	75
Աշակերտուհիներից ստացած թոշակագրամք	119	60
Վարժարանի գումարի տոկոսագրամք.	123	45
Աշակերտուհեաց ձեռագործների վիճակախաղից գոյացած օգուտ	44	
Շամախեցի Պ. Սամուէլ Բաղրեանցից ստացած անփոփոխ անդամութեան միանուագ տուրք	100	
Շամախեցի Յովհաննէս Խալաբեանցից ստացած անփոփոխ անդամութեան միանուագ տուրք 3).	100	
Շամախեցի Խաչատուր բէկ Եղիազարեանցից ստացած անփոփոխ անդամութեան տուրք.	100	

---

(1) Այս գումարի մէջ մտած են և երկու անդամների 72 թուականից մնացած պարտքերը.

(2) Այս գումարի մէջ մտած են և չորս խնամակալուհեաց 72 թուականից մնացած պարտքերը.

(3) Անփոփոխ անդամ համարվում են թէ նոքա, որոնք միանուագ վճարում են հարիւր րուբլի. և թէ նոքա, որոնք նոյն գումարը լրացնում են երեք տարւոյ ընթացքում.

Շամախեցի Յովհաննէս Միրզաբէկեանցից ստացած անփոփոխ անդամութեան տուրքից	70	
Շամախեցի Մովսէս Աշուղեանցից ստացած անփոփոխ անդամութեան տուրքից	40	
	1923	3

Ծախք

Ա. Դասատան ուսուցչի չորս ամսեայ վարձ	32	
Նախ. դասատան ուսուցչի տարեկան վարձ	126	
Վարժուհու տարեկան վարձ	122	31
Ուսումնարանի տան վարձ մի տարուայ համար	95	
Ձեռագործութեան թելի, փռնելափայտի և մանրամասն ծախք	68	28
	443	59
Մուտք	1923	3
Ծախք	443	59
Ներկայ տարուոյս Յունվարի 1 ին մնաց գանձապահի մօտ	1479	44

Ցուցակ Շամախւոյ օրիորդական վարժարանի դասատուաց, ուսուցչաց, ուսանողուհեաց և ուսանելի առարկայից 1873 ուսումնական ընթացքում։

Դասատուները և նրանց մէջ աւանդուած առարկաները։

Ա. Դասատուն. սորա մէջ աւանդվումն Կրօն-հին կտակարանից, Մանկական աշխարհի երկրորդ հատորը միրքը յետ պատմելով, աշխարհագրութիւն քերականութեան առաջին մասն, առանց ձեռնարկի, Հայոց պատմութիւն, ազգային և եկեղեցական երգեցողութիւն, Ռուսաց լեզուի թուաբանութիւն, Հայոց և Ռուսաց վայելչագրութիւն և ձեռագործութիւն։ Սորանում գտնւում են երկու ուսուցիչ, 16 թոշակաւորք և 5 ձրիաթոշակ աշակերտուհիք։

Նախ. Դասատուն. սորա մէջ ուսանումն Հայերէն տառաճանաչութիւն և վարժութիւն գրելը միասին, եկեղեցական և ազգային երգեցողութիւն մանաւոր։ Սորանում գտնւում են մէկ ուսուցիչ, 20 թոշակաւորք և 5 ձրիաթոշակ աշակերտուհիք։

Նուիրատուք.

Բագուեցի Ստեփաննոս Թադէոսեանց	5	
Շամախեցի Հայրապետ Յովհաննէսեանց	1	
Բագուեցի Աղասի Տ. Ստեփաննոսեանց	10	
Շամախեցի Պօղոս Ներսէսեանց	3	75
Շամախեցի Խաչատուր Յակովբեանց	1	
Շամախեցի Պետրոս բէկ տէր Մարկոսեանց . . .	4	
Շամախեցի Յովհաննէս Իւզբաշեանց	4	
Ելիսաւէտապօլցի Ներսէս տէր Ներսէսեանց. . . .	1	
	29	75

Տեղւոյս Կոնսիստորիայի Ատենադպիր Իսահակ Սարգսեան Լազարեանցը նուիրեց աղքատ ուսանողուհեաց համար մի կապ սպիտակ թուղթ։

Մեծ. Միքայէլ Միանսարեանցը նուիրեց զանազան գրեանք գեղագրութեան օրինակներ և տաղացոյցներ։

Անփոփոխ անդամք.

1, Սամուէլ Բաղերեանց. 2, Յովհաննէս Խալբեանց. 3, Խաչատուր բէկ Եղիազարեանց. 4, Յովհաննէս Միրզաբէկեանց. և 5, Մովսէս Աշուղեանց։

Տարեկան անդամք.

1, Անդրէաս Արքեպիսկոպոս. 2, Սահակ Վարդապետ 3, Պետրոս բէկ տէր Մարկոսեանց. 4, Կարապետ Քալանթարեանց 5, Միքայէլ Ղարաղաղեանց. 6, Բաղիշ Սարգիսբէկեանց. 7, Պօղոս Ներսէսեանց. 8, Արտէմ Ներսէսեանց 9, Նուխեցի Գրիգոր Դիլդարեանց 10, Գէորգ Կաճկաճեանց. 11, Շահնշահ Վլասեանց. 12, Յարութիւն տէր Եսայեանց. 13, Շուշեցի Միքայէլ Ա-

րամեանց 14. Աբրահամ Գասպարեան. 15. Յովհաննէս Իւզբաշեանց. 16. Զաւատ տէր Ստեփանեանց 17. Հայրապետ Ղուկասեանց. 18. Յարութիւն տէր Սարգսեանց. 19. Աստուածատուր Զաքարեանց. 20. Բալայ տէր Սահակեանց. 21. Նիկողայոս Վարդապետեանց. 22. Շուշեցի Ներսէս Աթաբէկեանց. 23. Բաղդասար Նազարեանց. 24. Ստեփաննոս Թարայեանց. 25. Գաբրիէլ Թումանովսկի. 26. Գանձակեցի Ներսէս Աբրահամեան Տէր Ներսէսեանց. 27. Պետրոս Խաչատուրեան Քեշիշօղլեանց. 28. Խուդատ Բարդամեանց 29. Կ. Պոլսեցի բժիշկ Միսաք Արամեանց. 30. Սահակ բէկ Սերեբրակեանց. 31. Հայրապետ Բաղրեանց և 32. Մեժլում բէկ Ավշարեանց.

Խնամակալուհիք.

1. Մարգարիտ Զօհրապեանց. 2. Մարիամ Զօհրապեանց 3. Զառվարդ Ավշարեանց. 4. Ոսկի Կաճկաճեանց. 5. Նարգիզ Միրզաբէկեանց. 6. Թագուհի Նազարեանց. 7. Խանում Խալաբեանց 8. Կատարինէ Ներսէսեանց 9. Սօնա Ներսէսեանց. 10. Մարիամ Նիկիտեանց. 11. Զամբաղ Քալանթարեանց. 12. Մարիամ Իւզբաշեանց. 13. Մինա Զաքարեանց 14. Մարգարիտ Ավշարեանց 15. Զառվարդ Միրզաբէկեանց. 16, Մարիամ Աշուղեանց. 17. Մարիամ տէր Մարկոսեանց. 18. Խանում Լազարեանց. 19. Ովսաննա Եղիազարեանց. 20. Եղիսաբէթ Վարդանեանց 21. Մարիամ Լալայեանց. 22. Զառվարդ Լալայեանց. 23 Զառվարդ Կեօխչայեանց. 24. Փեբրոնիա Աթաբէկեանց 15 Մարիամ Ղարաղաշեանց. 26. Ոսկի Սերեբրակեանց և 27. Մարգարիտ Մարտանեանց.

ՄԵԾ-ՂԱՐԱՔԻԼԻՍԵՑԻՔ.

Ալէքսանդրապօլոյ վիճակին Մեծ-Ղարաքիլիսէ գեղջ ժողովրդականք՝ ըստ յորդորանաց փոխանորդ Արժ. Սուքիաս Վարդապետի Պարզեանց և Բարեկր. Յովսէփ Աւագ Քահանայի Կոստանեանց՝ իւրեանց մէջ նուէրներ հաւաքելով և գինը վճարելով՝ տեղւոյն եկեղեցւոյ մի նորատիպ Ճաշոց ընծայեցին, որոց անուանքը արժան կհամարիմք հրատարակել ամսագրոյս մէջ հանդերձ շնորհակալութեամբ:

Ի Ճաշոցաց գոյանալէք արդիւնքը նորակառոյց Ճեմարանի յատկացեալ դրամագլխոց կամ եկամտից մին լինելով, ուստի մեր Մեծ-Ղարաքիլիսեցի եղբարք ոչ միայն իւրեանց եկեղեցւոյ նուիրատու եղան, այլ և Ճեմարանիս մի նպաստ ընծայեցին այսպիսի բարեգործութեամբ:

Ռուբէն Քահանայ Տէր Սիմէօնեանց	5
Յովհաննէս Աբովեանց	5
Հռիփսիմէ Աբովեանց	2
Խաչատուր Աբովեանց	5
Գէորգ Հայրապետեան	2
Ղազար Աղապապեան	5
Ա. Խանդատեանց	5
Յովակիմ Խաչատրեան	5
Մկրտիչ Միրզայեան	2
Ամիրխան Շահնազարեան	5
Վահան Եղշատեանց	2
Յակոբ Նալպանտեանց	5
Դաւիթ Ռուբէնեան	2
Մովսէս Փաշինեան	1
Գէորգ Պետրոսեան	1
Յովհաննէս Փաշինեան	1
Յովհաննէս Աղաբաբեան Նազարէթեանց	1
Գալուստ Ղամբարեանց	1
Սահակ Ներսէսեան	1
Գէորգ Մարտիրոսեանց	1
Յովհաննէս Քարհանեանց	1
Գրիգոր Ռափայէլեանց	1
Աստուածատուր Թումանեան	1
Մկրտիչ Սահակեան	1
Սուլթան Աղատեանց	50
Եղիսաբէթ Նալբանդեանց	1
Մագթաղ Նալպանդեանց	1
Մանր գանձանակէ	39
Մագթաղ Մարտիրոսեանց	20
Պօղոս Յովսէփեան	20
Բէկզատ Խանձատեանց	20
Սոփիա Թայիրեանց	20